

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Технологічний університет (м. Кельце, Польща)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)
Яський університет ім. А. Й. Кузи (м. Яси, Румунія)
Регіональна туристична організація
Свентокшиського Воеводства (м. Кельце, Польща)
Технологічний парк (м. Кельце, Польща)

***СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ,
ЕКОНОМІЧНІ ТА ГУМАНІТАРНІ
ВИМІРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XII Міжнародної науково-практичної конференції**

15-17 травня 2024 року

Частина II

Вінниця-Чернівці 2024

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. XII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця-Чернівці, 15-17 травня 2024 р. Вінниця, 2024. Ч. 2. 462 с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства та регулювання соціальних проблем в сучасних умовах; сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства; фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку країни. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного підприємництва та торгівлі; актуальні проблеми та перспективи розвитку маркетингових технологій в умовах євроінтеграції; теоретичний та прикладний аспекти проблем розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти державотворчих процесів в умовах глобалізованого суспільства. Висвітлюються теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО; інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартинова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор

Члени редакційної колегії:

Громова О. Є., д-р екон. наук, доцент, **Даценко Г. В.**, д-р екон. наук, професор,

Іваницька Н. Б., д-р філол. наук, професор, **Прутська О. О.**, д-р екон. наук, доцент,

Хачатрян В. В., д-р екон. наук, доцент, **Чорна Н. М.**, д-р іст. наук, професор,

Бондар А. А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент, **Крупельницька І. Г.**,

канд. екон. наук, доцент, **Махначова Н. М.**, канд. екон. наук, доцент, **Тернова А. С.**,

канд. техн. наук, доцент, **Хом'яченко С. І.**, канд. юрид. наук, доцент, **Яремко С. А.**,

канд. техн. наук, доцент

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-918-070-4

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ТОРГІВЛІ

Андрусенко Н.В., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ШЛЯХИ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЕКСПОРТУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ.....	10
Василишина О.В., канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ЕТАПИ І СИСТЕМА ЗАСОБІВ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ ОРГАНІЗАЦІЙ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	19
Власенко І.Г., д-р мед. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ВИРОБНИЦТВО ЗАМОРОЖЕНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	31
Гирич С.В., канд. техн. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПИРТОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ ПІД ВПЛИВОМ ВНУТРІШНІХ І ЗОВНІШНІХ ЧИННИКІВ.....	37
Сіренко С.О., канд. техн. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ТОВАРОЗНАВЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ ВАНН.....	45
Тернова А.С., канд. техн. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ АВТОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ	52
Шарко В.В., д-р екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ Гавенко М.С., доктор філософії Директор ПП «Культтовари-Вінниця», м. Вінниця ВПЛИВ ЛОГІСТИЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА ФОРМУВАННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	63

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Головчук Ю.О., канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ Палагнюк Г.О., канд. мед. наук, доцент Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГНУЧКОСТІ ТА АДАПТИВНОСТІ В УПРАВЛІННІ ВІДНОСИНАМИ З КЛІЄНТАМИ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	71
--	-----------

Громова О.Є., д-р екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
РОЛЬ ТА МІСЦЕ ОСОБИСТОГО БРЕНДУ В СУЧАСНОМУ СВІТІ..... 76

Довгань Ю.В., канд. екон. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ОСВІТНІ ПОСЛУГИ ЯК ОБ'ЄКТ МАРКЕТИНГУ..... 83

Поліщук І.І., д-р екон. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОГРАМ
ЛОЯЛЬНОСТІ..... 91**

Середницька Л.П.
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ СУБ'ЄКТАМИ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ..... 98**

Танасійчук А.М., д-р екон. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**Україна У КОНТЕКСТІ ВИРОБНИЦТВА ВОЛОСЬКОГО ГОРІХА В
ПЕРІОД ВІЙНИ..... 109**

Якушевська О.В., канд. екон. наук
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
З ЧОГО ПОЧИНАЄТЬСЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ КРАЇНИ?..... 118

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ ТА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ І ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТИ

Антонюк К.Г., д-р філософії з економіки
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ
СЬОГОДЕННЯ..... 129**

Вівсюк І.О., д-р філософії з економіки
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**ДИНАМІКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА..... 135**

Іваніщева О.А.
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
**РЕГІОНАЛЬНА КУХНЯ ВІННИЧЧИНИ: АВТЕНТИЧНІ СТРАВИ ТА
КУЛІНАРНІ ТРАДИЦІЇ..... 144**

Кізюн А.Г., канд. географ. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ..... 155

Крижак Л.М., канд. техн. наук Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ВЛАСТИВОСТІ СТРУКТУРОУТВОРЕННЯ РІДКИХ КИСЛОМОЛОЧНИХ НАПОЇВ.....	161
Лук'янець А.В. Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НА ТУРИСТИЧНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	168
Мазуркевич І.О., канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РЕСТОРАННИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ.....	173
Онищук Н.В., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ МАРКЕТИНГОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	180
Пахомська О.В. Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ТРЕНДИ СУЧАСНОГО КОНДИТЕРСЬКОГО МИСТЕЦТВА.....	186
Постова В.В., канд. екон. наук Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ВЕГЕТАРІАНСТВО: СУЧАСНИЙ ТРЕНД, ЩО ТРАНСФОРМУЄ РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС.....	192
Рябенська М.О., канд. екон. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЛОЯЛЬНІСТЮ СПОЖИВАЧІВ В ЗАКЛАДАХ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ.....	206
Семко Т.В., канд. техн. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ЛОКАЛЬНА СИРОВИНА ЯК НОВИЙ ТРЕНД УКРАЇНСЬКОЇ КУХНІ.....	214
Фіалковська Л.В., канд. техн. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНЕ ОГРУНТУВАННЯ СТВОРЕННЯ ЗАКЛАДІВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	224
Чорна Н.М., д-р іст. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ НАЦІОНАЛЬНА КУХНЯ: ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ.....	230

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА: ІСТОРИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Бахновська І.П., канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ У ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА УКРАЇНИ.....	239
---	------------

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА: ІСТОРИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ

УДК 346

Бахновська І.П., канд. юрид. наук, доцент

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-9236-9424>

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ У ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА УКРАЇНИ

Стаття присвячена дослідженню особливостей правового положення господарських товариств у ЄС шляхом аналізу системи їх нормативного закріплення, організації та функціонування, співставлення й порівняння їх особливостей з особливостями, закріпленими законодавством України. Основна увага зосереджується на аналізі ключових правових особливостей, які регулюють діяльність акціонерних товариств в Європейському Союзі та в Україні. Стаття розглядає різні аспекти корпоративного управління, включаючи права акціонерів, обов'язки ради директорів, та механізми захисту інвесторів. Автор намагається виявити гармонізацію норм та вказати на ключові відмінності між ЄС і Україною, які можуть вплинути на ефективність та стабільність функціонування акціонерних товариств в кожному з регіонів. Цей аналіз допоможе у формулюванні рекомендацій для подальшого удосконалення корпоративного законодавства в Україні в контексті європейської інтеграції.

Ключові слова: господарські товариства, ЄС, акціонерні товариства, гармонізацію норм, управління, статут.

Постановка проблеми. Акціонерні товариства стали досить розповсюдженою формою організації підприємницької діяльності в світі, завдяки таким їх перевагам: легкість формування значного за розмірами капіталу; обмеженість ризику акціонера розміром сплачених за акції коштів, що сприяло залученню значної кількості акціонерів та концентрації великих капіталів; стабільність майнової бази АТ, оскільки на неї, як правило, не впливає вихід акціонера з товариства (це відбувається шляхом відчуження акцій іншим особам, що не призводить до зменшення майнової бази товариства); необов'язковість персональної участі акціонерів у діяльності АТ, що полегшує участь у ньому і відповідно дозволяє залучати нових акціонерів і їх кошти; можливість залучення до участі у публічних акціонерних товариствах широких верств населення і відповідно - розподілу прибутку акціонерного товариства між ними; можливість застосування в різних сферах та видах економічної діяльності (банківська, страхова, інвестиційна діяльність, промисловість, тощо) та в усіх секторах економіки - державному, комунальному, приватному, а також створення змішаних акціонерних товариств; використання АТ у процесі роздержавлення і приватизації; можливість здійснення контролю над АТ завдяки володінню контрольним пакетом акцій (для стратегічного інвестора), не купуючи всі акції [3].

Актуальність теми дослідження обумовлена кількома ключовими факторами. Важливість акціонерних товариств як провідної організаційно-правової форми ведення бізнесу як в Україні, так і в країнах ЄС. Акціонерні товариства відіграють вирішальну роль у розвитку економік, залученні інвестицій та формуванні ринкових відносин. Необхідність гармонізації українського корпоративного законодавства з нормами ЄС в рамках процесу євроінтеграції. Адаптація до європейських стандартів регулювання діяльності акціонерних товариств є важливим завданням для України. Потреба у вивченні позитивного досвіду ЄС у правовому регулюванні корпоративного управління, захисту прав акціонерів, процедур реорганізації тощо з метою його впровадження в Україні.

Актуальність теми також зумовлена посиленням ролі акціонерних товариств в умовах глобалізації економіки та інтеграції України у світовий економічний простір. Отже, комплексний порівняльний аналіз правового регулювання діяльності акціонерних товариств в ЄС та Україні є своєчасним та важливим завданням з огляду на євроінтеграційні процеси та необхідність вдосконалення корпоративного законодавства.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Проблема господарської правосуб'єктності приділяється увага багатьма представниками науки господарського права: О. А. Беляневич, А. Г. Бобкова, О. М. Вінник, С. О. Віхров, С. М. Грудницька, Р. А. Джабраїлов, Г. В. Знаменський, О. Р. Кібенко, О. В. Кологойда, В. В. Лаптев, І. В. Лукач, В. К. Мамутов, В. С. Мартем'янов, В. С. Мілаш, А. Є. Пілецький, В. В. Поєдинок, Г. В. Пронська, І. В. Труш, В. А. Устименко, В. С. Щербина та ін.

Мета дослідження полягає у проведенні комплексного порівняльного аналізу нормативно-правового регулювання діяльності акціонерних товариств в Європейському Союзі та в Україні та виявленні основних відмінностей та спільних рис у правовому регулюванні корпоративного управління, прав акціонерів, процедур випуску акцій, злиття та поглинань, вирішення корпоративних спорів тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження. Початок акціонерної форми господарювання було покладено в Італії, її розвиток продовжився в Голландії, а згодом уже в інших країнах – Англії, Франції, Німеччині та інших [1, с. 62].

Процес формування господарської правосуб'єктності характеризується еволюційністю. Уявлення про суть Акціонерні товариства еволюціонувало. У різні історичні періоди зміст господарської правосуб'єктності Акціонерні товариства, її наповнення було різним. Це залежало від певних історичних умов і панівної ідеології, яка існувала в ті чи інші часи.

Інтеграція України в ЄС є важливим кроком для розвитку української економіки та підвищення життєвого рівня громадян. У рамках асоціації з ЄС, Україна зобов'язалася приймати та втілювати в національне законодавство стандарти та норми ЄС, в тому числі і в сфері корпоративного управління.

Законодавство України про акціонерні товариства сприяє вдосконаленню корпоративного управління в Україні та відповідатиме стандартам ЄС в цій сфері. Це дозволить забезпечити більшу захищеність прав акціонерів та інвесторів, підвищити прозорість діяльності АТ та зменшити ризик неправомірної поведінки керівництва компаній [6].

Фактор важливості діяльності саме акціонерних товариств на території ЄС окреслює низку правових проблем, які потребують вирішення. Першою з них є необхідність забезпечити законні права як акціонерів товариства, які перебувають у різних державах ЄС, так і його кредиторів. Також постає питання прозорості діяльності акціонерних товариств на території ЄС. Тому законодавчий орган ЄС виділяє ще один важливий момент: на території ЄС статuti або засновницькі документи акціонерних товариств повинні забезпечувати принцип правової визначеності – можливість отримувати уявлення про основні правові та економічні характеристики цих товариств, мати точні відомості про структуру та зміст статутного капіталу.

Акціонерні товариства у праві Європейського Союзу та в Україні мають деякі спільні риси, але також мають істотні відмінності.

Порівняння спільних рис законодавства діяльності акціонерних товариств у праві Європейського Союзу та України.

1. Однією зі спільних рис є те, що у ЄС та в Україні АТ є юридичною особою з обмеженою відповідальністю, що означає, що власники акцій не несуть відповідальності за зобов'язання АТ понад їхні вкладення.

2. Також, у ЄС та в Україні АТ можуть мати однорівневу або дворівневу структуру управління.

3. Акціонерне товариство є юридичною особою з обмеженою відповідальністю.

Європейський Союз та Україна мають деякі спільні риси щодо регулювання діяльності акціонерних товариств, але також мають істотні відмінності.

1. У ЄС, наприклад, є більш жорсткі правила для діяльності АТ та забезпечення їхнього дотримання, а також спеціальні вимоги щодо державного регулювання.

Крім того, в ЄС акціонери мають право на участь у голосуванні та прийнятті рішень на загальних зборах акціонерів незалежно від кількості власних акцій, тоді як в Україні право голосу пропорційне кількості акцій у власності акціонера [4]. Це може призвести до того, що великі акціонери мають більший вплив на діяльність АТ в Україні, ніж у ЄС.

Щодо інформаційної звітності, в ЄС встановлені обов'язкові вимоги щодо публікації фінансової звітності АТ та звітування про ставлення до екологічних та соціальних питань, тоді як в Україні ці вимоги є менш жорсткими.

Відмінності в законодавстві про акціонерні товариства в Україні та в Європейському Союзі включають:

1. Рівень захисту прав інвесторів: У ЄС інвестори мають більший рівень захисту, оскільки регулюючі органи встановлюють обов'язкові мінімальні стандарти та забезпечують їх дотримання [8], в той час як в Україні відсутні такі жорсткі правила.

Механізми управління: В Україні можливе створення акціонерних товариств з однорівневою або дворівневою структурою управління [4], в той час як у ЄС домінує дворівнева структура, де наглядова рада контролює діяльність виконавчого органу.

Голосування на загальних зборах: У ЄС акціонери мають право голосувати на загальних зборах незалежно від кількості власних акцій, тоді як в Україні право голосу пропорційне кількості акцій у власності акціонера [1, с. 67].

2. Обов'язкова аудиторська перевірка: У ЄС для акціонерних товариств існує обов'язкова аудиторська перевірка, тоді як в Україні такий обов'язок існує тільки для деяких категорій підприємств.

5. У праві Європейського Союзу встановлені жорсткі правила зберігання та знищення конфіденційної інформації, а в Україні правила зберігання конфіденційної інформації обмежені.

6. У Європейського Союзу закріплені спеціальні вимоги щодо державного регулювання, тоді як в Україні відсутні.

7. Існують жорсткі правила щодо внутрішнього контролю та аудиту в Європейському Союзі [7], а в Україні правила щодо внутрішнього контролю та аудиту обмежені.

Варто підкреслити, що в законодавстві ЄС щодо товариств визнано безумовний пріоритет правової безпеки усіх законних прав зацікавлених осіб, що забезпечує максимально комфортні умови правовідносин товариства з третіми особами, взаємини між його учасниками [2, с. 168].

На основі загального розуміння правових та економічних принципів цих систем порівняльний аспект діяльності акціонерних товариств в праві Європейського Союзу та України є таким:

1. Регулюючий фреймворк. Правовий контекст, що регулює діяльність акціонерних товариств, варіюється в залежності від країни. Європейський Союз має свої загальні директиви та стандарти, а також членські країни мають власні національні законодавства, які впливають на діяльність акціонерних товариств. Україна також має власні законодавчі акти, які регулюють діяльність підприємств, в тому числі й акціонерних товариств.

2. Корпоративне управління. Система корпоративного управління може відрізнятися в обох контекстах. У Європейському Союзі існують специфічні стандарти і практики, які регулюють права та обов'язки акціонерів, управління компанією, а також механізми захисту інвесторів. Українське законодавство також містить положення щодо корпоративного управління, але практика може відрізнятися через рівень розвитку бізнес-культури та стандартів.

3. Фінансові звіти та документація. Вимоги до фінансової звітності та документації можуть різнитися між країнами. Європейський Союз має стандарти фінансової звітності, які встановлюють обов'язкові вимоги для акціонерних товариств. Українське законодавство також містить вимоги щодо фінансової звітності та аудиту, але можуть існувати відмінності в деталях.

4. Захист прав інвесторів. Цей аспект дуже важливий для стабільного та прозорого функціонування ринку капіталів. У Європейському Союзі існують деякі заходи захисту прав інвесторів, такі як директиви про розкриття інформації та право на засудження. Україна також вдосконалює свої законодавчі акти для забезпечення кращого захисту прав інвесторів, але можливі різниці у рівні їх захисту порівняно з ЄС.

Загальний висновок може бути таким, що хоча багато аспектів діяльності акціонерних товариств подібні в Європейському Союзі та Україні, проте існують різниці в законодавстві, практиці та стандартах, які впливають на їхню діяльність

У законодавство ЄС забезпечує більший захист прав акціонерів та інвесторів, а також більш жорсткі вимоги до діяльності АТ з точки зору охорони довкілля та соціальної відповідальності. Проте, в Україні є можливості для вдосконалення законодавства та забезпечення більшої захищеності прав акціонерів та інвесторів.

Отже, дослідження діяльності акціонерних товариств у праві Європейського Союзу в порівнянні з українським законодавством дозволило визначити специфічні особливості регулювання діяльності компаній в європейському контексті. Крім того, встановлено, що українське законодавство потребує деяких доповнень та покращень, щоб відповідати європейським стандартам.

Список використаних джерел:

1. Гарагонич О. В. Господарська правосуб'єктність акціонерних товариств: проблеми теорії і практики : монографія / НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Київ, 2019. 406 с.

2. Дробчак Л.В., Борилюк Я.П., Яскорський М.О. Окремі концепції діяльності акціонерних товариств у праві європейського союзу: порівняльний аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 7/2020. С. 165-168. URL: http://lsej.org.ua/7_2020/43.pdf (дата звернення: 02.05.2024).

3. Клементьєва О. Ю. Становлення акціонерних товариств як найбільш розвинутої форми підприємницької діяльності та їх розвиток в Україні. *Ефективна економіка*. № 11, 2015. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4593> (дата звернення: 11.05.2024).

4. Нові правила для акціонерних товариств: що потрібно знати? : веб-сайт. URL: https://biz.ligazakon.net/news/216634_nove-regulyuvannya-dyalnost-aktsonernikh-tovaristv-z-1-schnya-2023-povnstyu-d-noviy-zakon (дата звернення: 28.04.2024).

5. Присяжна Л. Новий Закон про акціонерні товариства: аналіз від ВС. LIGA ZAKON. Бізнес: веб-сайт. URL: 5 серпня 2022. URL: https://biz.ligazakon.net/news/213245_noviy-zakon-pro-aktsonern-tovaristva-analz-vd-vs (дата звернення: 03.05.2024).

6. Про акціонерні товариства : Закон України від 01.01.2023 № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text> (дата звернення: 11.05.2024).

7. Про корпоративне управління: Директива ЄС. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/828/oj> (дата звернення: 03.05.2024).

8. Про права акціонерів: Директива Європейського Союзу. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32007L0036> (дата звернення: 02.05.2024).

УДК 343

Білоус І.М., канд. юрид. наук, доцент

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-0789-8282>

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВИКОРИСТАННЯ ПОЛІГРАФУ ЯК ЗАСОБУ ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Поліграф є інструментом, що використовується для оцінки правдивості висловлювань за допомогою реєстрації фізіологічних реакцій на запитання. В сучасній криміналістиці він набуває все більшого значення як засіб допоміжного доказування. Ця стаття розглядає правові, технічні та етичні аспекти використання поліграфу у кримінальному провадженні, а також перспективи його розвитку.

Ключові слова: кримінальне провадження, поліграф, криміналістика, закон, право, актуальність, детектор брехні, Україна.